

Iisalmen Sahat Oy
Tommi Lähteinen
tommi.lahteinen@ipowood.fi

viite: lausunto vesilain mukaisesta luvantarpeesta 7.6.2024

Ennakkolausunto vesilain (587/2011) 4 luvun mukaisessa poikkeamisasiassa

Asian tausta

Iisalmen Sahat Oy:n (jäljempänä yhtiö) tarkoituksena on rakentaa Iisalmen kaupungissa sijaitsevan nykyisen sahan yhteyteen Peltosalmi-Ohenmäen pohjavesialueelle uusi toimisto-tasaamorakennus sekä muita liitännäisalu-eita. Rakentamishankkeen yhteydessä alueella tehdään laajoja kaivutöitä ja massojen siirtoja. Maanrakennustyöt hankkeen toteuttamiseksi ovat käyn-nissä.

Yhtiö on tehnyt Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 136 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen pilaantuneen maaperän puhdistami-sesta. ELY-keskuksen YSL:n valvonnasta vastaava yksikkö teki ilmoituksen johdosta 19.3.2024 päätöksen (POSELY/531/2024) ilmoituksen hyväksymi-sestä päätöksestä tarkemmin ilmenevin määräyksin. Päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta valitus myöhemmin peruutettiin. Tämän seurauksena Vaasan hallinto-oikeus antoi oikeudenkäynnistä hallintoasi-oissa annetun lain (808/2019) 81 §:n perusteella 27.5.2024 päätöksen (711/2024) asian käsittelyn raukeamisesta, ja samassa yhteydessä myös päätöksen täytäntöönpanon kieltä lakkasi.

Hankealue sijaitsee Peltosalmi-Ohenmäen vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella ja suurelta osin pohjaveden muodostumisalueella. Kylli-kinrannan vedenottamo sijaitsee reilun 250 metrin päässä ja Peltosalmen vedenottamo reilun 350 metrin päässä hankealueesta. Kyseisillä vedenot-tamoilla on Itä-Suomen vesioikeuden vuonna 1984 hyväksymä suoja-alue (N:o 14/ YM 1/84), ja hanke sijaitsee suoja-aluepäätöksessä rajatulla veden-ottamon kaukosuojavyöhykkeellä. Suoja-aluepäätöksessä olevien mää-räysten mukaan kiellettyä kaukosuojavyöhykkeellä on muun muassa ilman vesioikeuden lupaa tapahtuva sellainen maa-aineksen ottaminen tai maa-leikkauksen tekeminen, joka ulottuu kahta metriä lähemmäksi pohjaveden ylintä pintaa (määräys h).

ELY-keskus toi esille 7.6.2024 päivätyssä vesilain mukaista luvantarvetta koskevassa lausunnossaan (POSELY/1444/2024) muun muassa pohjave-den pinnankorkeuksiin ja suojakerrospaksuuksiin liittyviä näkökohtia, joiden perusteella lausunnossa katsottiin, että rakennushankkeessa toteutettavat kaivutyöt esitetyssä laajuudessaan vaativat aluehallintoviraston myöntämän

20.6.2024

luvan poiketa Itä-Suomen vesioikeuden päätöksellä määrätyn vedenottamon kaukosuojavyöhykkeen määräyksistä.

ELY-keskuksen kannanotto

Pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevan ilmoituksen ja siihen liittyvän päätöksenteon yhteydessä on otettu kattavasti huomioon maaperän puhdistamisen lisäksi myös pohjaveden suojelemiseen liittyvät näkökohdat. ELY-keskus on antanut ilmoituksen hyväksyvässä päätöksessään (niin sanottu PIMA-päätös) määräyksiä myös muun muassa pohjavesivaikutusten tarkkailusta. Lisäksi yhtiö on päätöksen antamisen jälkeen asentanut kaksi pohjaveden tarkkailuputkea ja laajentanut vesinäytteistä tehtäviä analyysijä. Vesilain valvojan näkemyksen mukaan hankkeen toteuttaminen PIMA-päätöksen edellyttämällä tavalla ei ennalta arvioiden aiheuta pohjavesiesiintymän tilan huononemista tai riskiä vedenotolle, eikä näin ollen edellytä lupaa vesilain 3 luvun 2 §:n perusteella.

Vedenottamoiden suoja-aluepäätöksen määräyksissä kuitenkin asetetaan rajoituksia lähellä pohjaveden pintaa toteutettaville toimenpiteille. Kuten ELY-keskus on 7.6.2024 päivätyssä lausunnossaan todennut, hankkeen toteuttaminen edellyttää vesilain 4 luvun 12 §:n 2 momentissa säädetyn poikkeamisen vedenottamon suoja-alueääräyksistä. Poikkeamisasiaa saatetaan vireille hakemuksella aluehallintovirastoon. ELY-keskuksen käsityksen mukaan olemassa olevien tietojen perusteella ei ole olemassa estettä sille, että poikkeaminen suoja-alueääräyksistä myönnettäisiin, mikäli hanke toteutetaan PIMA-päätöksen mukaisesti ja etenkin, mikäli toiminnanharjoittaja tekee täytöt esityksensä mukaisesti puhtailla maa-aineksilla metriä suuremmalla suojaetäisyydellä pohjaveden ylimpään pinnantasoon kuin mitä PIMA-päätöksessä on määrätty.

ELY-keskus vesilakia valvovana viranomaisena ei pidä tarpeellisena keskeyttää jo aloitettuja toimenpiteitä, mikäli ne toteutetaan PIMA-päätöksen mukaisesti ja niin, että täytöissä käytetään ainoastaan puhtaita maa-aineksia edellä esitetyn mukaisesti.

Tämä lausunto voidaan liittää aluehallintovirastolle toimitettavaan hakemukseen.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Kimmo Huttunen ja ratkaissut yksikön päällikkö Veli-Matti Vallinkoski.

Tiedoksi

Iisalmen kaupungin kaavoitus
Iisalmen kaupungin rakennusvalvonta
Ylä-Savon ympäristönsuojelupalvelut
Ylä-Savon Vesi Oy

Tämä asiakirja POSELY/1444/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/1444/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Huttunen Kimmo 20.06.2024 15:21

Ratkaisija Vallinkoski Veli-Matti 20.06.2024 15:18